

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2017

Vyhlásené: 22. 9. 2017

Časová verzia predpisu účinná od: 22. 9.2017

Obsah dokumentu je právne záväzný.

220

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky oznamuje, že 10. októbra 2013 bol prijatý v Kumamote Minamatský dohovor o ortuti.

V mene Slovenskej republiky bol dohovor podpísaný 10. októbra 2013.

Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s dohovorom uznesením č. 611 z 10. mája 2017.

Prezident Slovenskej republiky ratifikoval dohovor 23. mája 2017. Ratifikačná listina Slovenskej republiky bola 31. mája 2017 uložená u depozitára, ktorým je generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Dohovor nadobudol platnosť 16. augusta 2017 v súlade s článkom 31 ods. 1 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 29. augusta 2017 v súlade s článkom 31 ods. 2.

Minamatský dohovor o ortuti

Zmluvné strany tohto dohovoru,

uznávajúc, že ortuť je chemická látka vzbudzujúca globálne obavy vzhľadom na jej prenos atmosférou na veľké vzdialenosti, jej pretrvávajúce v životnom prostredí, keď sa doň uvoľní antropogénnou činnosťou, jej schopnosť bioakumulácie v ekosystémoch a jej významné nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a životné prostredie,

pripomínajúc rozhodnutie Riadiacej rady Programu OSN pre životné prostredie číslo 25/5 z 20. februára 2009 zamerané na iniciáciu medzinárodných činností orientovaných na spravovanie ortuti efektívnym, účinným a jednotným spôsobom,

pripomínajúc odsek 221 výsledného dokumentu z konferencie OSN o trvalo udržateľnom rozvoji „Budúcnosť, ktorú chceme“, ktorý vyzval na úspešné zavŕšenie rokovaní o globálnom právne záväznom nástroji týkajúcom sa ortuti s cieľom riešiť aj riziká jej pôsobenia na ľudské zdravie a životné prostredie,

pripomínajúc skutočnosť, že konferencia OSN o trvalo udržateľnom rozvoji opätovne potvrdila zásady Deklarácie z Ria o životnom prostredí a rozvoji vrátane zásady spoločnej, ale diferencovanej zodpovednosti, uznávajúc osobitné okolnosti a možnosti jednotlivých štátov, ako aj potrebu konať na celosvetovej úrovni,

uvedomujúc si obavy o zdravie, najmä v rozvojových krajinách, vyplývajúce z vystavenia zraniteľných skupín obyvateľstva účinkom ortuti, najmä žien, detí a prostredníctvom nich aj budúcich generácií,

berúc na vedomie osobitnú zraniteľnosť arktických ekosystémov a domorodých spoločenstiev z dôvodu biomagnifikácie ortuti a kontaminácie tradičných potravín, ako aj obavy o domorodé spoločenstvá vo všeobecnosti s ohľadom na účinky ortuti,

uznávajúc dôležité ponaučenia z minamatského ochorenia, hlavne vážne zdravotné a environmentálne účinky vyplývajúce zo znečistenia ortuťou, ako aj potrebu zabezpečiť náležité zaobchádzanie s ortuťou a prevenciu výskytu takýchto udalostí v budúcnosti,

zdôrazňujúc význam finančnej, technickej a technologickej podpory, ako aj podpory na vytváranie kapacít, najmä pre rozvojové krajiny a krajiny s transformujúcou sa ekonomikou, v záujme posilnenia schopnosti štátov v oblasti zaobchádzania s ortuťou a podpory účinného vykonávania tohto dohovoru,

uznávajúc činnosti Svetovej zdravotníckej organizácie zamerané na ochranu ľudského zdravia pred účinkom ortuti a úlohu príslušných mnohostranných dohôd o životnom prostredí, najmä Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní a Rotterdamského dohovoru o udeľovaní predbežného súhlasu po predchádzajúcom ohlásení pre vybrané nebezpečné chemikálie a pesticídy v medzinárodnom obchode,

uznávajúc, že tento dohovor a iné medzinárodné dohody v oblasti životného prostredia a obchodu sa vzájomne podporujú,

zdôrazňujúc, že žiadne z ustanovení tohto dohovoru nemá za cieľ ovplyvňovať práva a povinnosti ktorejkoľvek zmluvnej strany, ktoré vyplývajú z akejkoľvek existujúcej medzinárodnej dohody,

uvedomujúc si, že účelom predchádzajúceho odôvodnenia nie je vytvoriť hierarchiu medzi týmto dohovorom a inými medzinárodnými dohodami,

poukazujúc na skutočnosť, že nič v tomto dohovore nebráni ktorejkoľvek zmluvnej strane prijať dodatočné vnútroštátne opatrenia v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru v snahe ochrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred účinkami ortuti v súlade s inými záväzkami danej zmluvnej strany podľa platného medzinárodného práva,

dohodli sa takto:

Článok 1

Cieľ

Cieľom tohto dohovoru je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred emisiami a uvoľňovaním ortuti a jej zlúčenín, ktoré pochádzajú z antropogénnych činností.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto dohovoru:

- a) „remeselná a drobná ťažba zlata“ je ťažba zlata, ktorú vykonávajú jednotliví baníci alebo malé podniky s obmedzenými kapitálovými investíciami a produkciou;
- b) „najlepšie dostupné techniky“ sú také techniky, ktoré sú najúčinnnejšie na zabránenie vzniku emisií a uvoľňovaniu ortuti do ovzdušia, vody a pôdy, ako aj vplyvu takýchto emisií a znečisteniu na životné prostredie ako celku, a ak prevencia nie je možná, také techniky, ktoré sú najúčinnnejšie na zníženie objemu emisií a uvoľňovania ortuti, ako aj ich vplyvu, berúc do úvahy ekonomické a technické hľadisko danej zmluvnej strany alebo daného zariadenia na území tejto zmluvnej strany. V tomto kontexte:
 - i) „najlepšie“ znamená najúčinnnejšie na dosiahnutie všeobecne vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku;
 - ii) „dostupné“ techniky znamená, že s ohľadom na príslušnú zmluvnú stranu a dané zariadenie na území tejto zmluvnej strany boli tieto techniky vyvinuté v miere umožňujúcej ich použitie v príslušnom priemyselnom odvetví za ekonomicky a technicky životaschopných podmienok, berúc do úvahy náklady a prínos nezávisle od toho, či sa tieto techniky využívajú alebo sa vyvinuli na území danej zmluvnej strany, za predpokladu, že sú prístupné pre prevádzkovateľov zariadení, ako to stanovuje daná zmluvná strana; a
 - iii) „techniky“ znamenajú používané technológie, prevádzkové postupy a spôsoby navrhovania, konštrukcie, údržby a prevádzky inštalácií, ako aj ich vyradenia z prevádzky;
- c) „najlepšie environmentálne postupy“ je uplatňovanie najvhodnejšej kombinácie environmentálnych regulačných opatrení a stratégií;
- d) „ortuť“ je elementárna ortuť (Hg (0), CAS č. 7439-97-6);
- e) „zlúčenina ortuti“ je akákoľvek látka, ktorú tvoria atómy ortuti a jeden alebo viacero atómov iných chemických prvkov, ktoré možno rozdeliť na jednotlivé zložky iba chemickými reakciami;
- f) „produkt s prídavkom ortuti“ je produkt alebo zložka produktu, ktoré obsahujú ortuť alebo zlúčeninu ortuti, ktorá bola zámerne pridaná;
- g) „zmluvná strana“ je štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré vyjadrili súhlas byť viazané týmto dohovorom a pre ktoré tento dohovor nadobudol platnosť;
- h) „prítomné a hlasujúce zmluvné strany“ sú zmluvné strany, ktoré sú prítomné na zasadnutí zmluvných strán a ktoré odovzdali hlas za alebo proti;
- i) „primárna ťažba ortuti“ je ťažba, v ktorej hlavnou vyhľadávanou surovinou je ortuť;
- j) „organizácia regionálnej hospodárskej integrácie“ je organizácia vytvorená zvrchovanými štátmi

daného regiónu, na ktorú členské štáty preniesli právomoc v otázkach upravených týmto dohovorom a ktorá bola riadne splnomocnená v súlade s jej vnútornými postupmi na podpísanie, ratifikovanie, prijatie a schválenie tohto dohovoru alebo na pristúpenie k tomuto dohovoru; a

- k) „dovolené použitie“ je akékoľvek využívanie ortuti alebo jej zlúčenín zmluvnou stranou v súlade s týmto dohovorom vrátane, ale nie výhradne, využívania v súlade s článkami 3, 4, 5, 6 a 7.

Článok 3

Zdroje dodávok ortuti a obchod

1. Na účely tohto článku:
 - a) odkazy na „ortuť“ sa vzťahujú aj na zmesi ortuti s inými látkami vrátane zliatin ortuti s koncentráciou ortuti najmenej 95 hmotnostných percent; a
 - b) „zlúčeniny ortuti“ znamenajú chlorid ortutný (I) (známy aj ako kalomel), oxid ortutnatý (II), síran ortutnatý (II), dusičnan ortutnatý (II), rumelku a sulfid ortutnatý.
2. Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na:
 - a) množstvo ortuti a jej zlúčenín, ktoré sa použije na výskum v laboratórnom rozsahu alebo ako referenčný štandard, alebo
 - b) prirodzene sa vyskytujúce stopové množstvo ortuti alebo jej zlúčenín prítomných v produktoch, ako sú bezortuťové kovy, rudy alebo minerálne produkty vrátane uhlia, alebo v produktoch získaných z týchto materiálov, a neúmyselné stopové množstvá v chemických produktoch, alebo
 - c) produkty s prídavkom ortuti.
3. Žiadna zmluvná strana nepovolí primárnu ťažbu ortuti, ktorá nebola vykonávaná na jej území k dátumu nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre ňu.
4. Každá zmluvná strana povolí len primárnu ťažbu ortuti, ktorá bola vykonávaná na jej území ku dňu nadobudnutia platnosti tohto dohovoru, na obdobie najviac 15 rokov po tomto dátume. Počas tohto obdobia sa ortuť z takej ťažby môže použiť iba pri výrobe produktov s prídavkom ortuti v súlade s článkom 4, vo výrobných procesoch v súlade s článkom 5 alebo likvidovať v súlade s článkom 11 s využitím operácií, ktoré nevedú k obnoveniu, recyklácii, opätovnému získavaniu, priamemu opätovnému použitiu alebo alternatívnemu využitiu.
5. Každá zmluvná strana:
 - a) sa snaží identifikovať na svojom území jednotlivé zásoby ortuti alebo jej zlúčenín presahujúce 50 metrických ton, ako aj zdroje dodávok ortuti, z ktorých sa produkuje viac ako 10 ton zásob za rok;
 - b) prijme opatrenia na zabezpečenie, aby v prípade, keď predmetná zmluvná strana zistí výskyt zvyškovej ortuti z vyradovania zariadení na výrobu chlóru a hydroxidu, bola táto ortuť zneškodnená v súlade s usmerneniami o nakladaní s odpadmi environmentálne vhodným spôsobom uvedeným v článku 11 ods. 3 písm. a) pomocou operácií, ktoré nevedú k obnoveniu, recyklácii, opätovnému získavaniu, priamemu opätovnému použitiu alebo alternatívnemu použitiu.
6. Žiadna zmluvná strana nepovolí vývoz ortuti s výnimkou:
 - a) vývozu do zmluvnej strany, ktorá poskytla vyvážajúcej zmluvnej strane písomný súhlas, a to len na tieto účely:
 - i) použitie povolené dovážajúcej zmluvnej strane podľa tohto dohovoru alebo
 - ii) dočasné uskladnenie environmentálne vhodným spôsobom, ako ustanovuje článok 10, alebo
 - b) vývozu do nezmluvnej strany, ktorá poskytla vyvážajúcej zmluvnej strane písomný súhlas vrátane osvedčenia preukazujúceho, že:
 - i) nezmluvná strana uplatňuje opatrenia na zabezpečenie ochrany ľudského zdravia a životného prostredia a zabezpečenie dodržiavania ustanovení článkov 10 a 11; a

- ii) takáto ortuť bude použitá iba na využitie povolené zmluvnej strane podľa tohto dohovoru alebo dočasne uložená environmentálne vhodným spôsobom, ako ustanovuje článok 10.
7. Vyvážajúca zmluvná strana sa môže spoliehať na všeobecné oznámenie, ktoré sekretariátu predložila dovážajúca zmluvná strana alebo nezmluvná strana, ako na písomný súhlas podľa odseku 6. Takéto všeobecné oznámenie musí obsahovať všetky podmienky, za ktorých dovážajúca zmluvná strana alebo nezmluvná strana poskytuje svoj súhlas. Zmluvná strana alebo nezmluvná strana môže oznámenie kedykoľvek odvolať. Sekretariát vedie verejný register všetkých takýchto oznámení.
 8. Žiadna zmluvná strana nepovolí dovoz ortuti od nezmluvnej strany, ktorej poskytne písomný súhlas, pokiaľ nezmluvná strana nepredloží potvrdenie, že ortuť nie je zo zdrojov, ktoré nie sú podľa odseku 3 alebo odseku 5 písm. b) povolené.
 9. Zmluvná strana, ktorá predkladá všeobecné oznámenie o súhlase podľa odseku 7, sa môže rozhodnúť neuplatňovať odsek 8 za predpokladu, že zachováva komplexné obmedzenia vývozu ortuti a zaviedla vnútroštátne opatrenia, ktorými zabezpečí, že s dovezenou ortuťou sa nakladá environmentálne vhodným spôsobom. Zmluvná strana poskytne oznámenie o takomto rozhodnutí sekretariátu vrátane informácií opisujúcich jej obmedzenia vývozu a domáce regulačné opatrenia, ako aj informácií o množstvách a krajinách pôvodu ortuti dovážanej od nezmluvných strán. Sekretariát vedie verejný register všetkých takýchto oznámení. Výbor pre vykonávanie a dodržiavanie predpisov preskúma a vyhodnotí takéto oznámenia a podporné informácie v súlade s článkom 15 a môže prípadne na konferencii zmluvných strán vydávať odporúčania.
 10. Postup uvedený v odseku 9 je k dispozícii až do záveru druhého zasadnutia konferencie zmluvných strán. Po uplynutí tejto doby prestane byť k dispozícii, ak konferencia zmluvných strán nerozhodne inak jednoduchou väčšinou prítomných a hlasujúcich strán s výnimkou zmluvnej strany, ktorá poskytla oznámenie podľa odseku 9 pred koncom druhého zasadnutia konferencie zmluvných strán.
 11. Každá zmluvná strana musí zahrnúť vo svojej správe predloženej podľa článku 21 informácie preukazujúce, že požiadavky tohto článku boli splnené.
 12. Konferencia zmluvných strán na svojom prvom zasadnutí poskytne ďalšie pokyny vo vzťahu k tomuto článku, najmä pokiaľ ide o odsek 5 písm. a), odseky 6 a 8, a vytvorí a prijme požadovaný obsah osvedčenia uvedeného v odseku 6 písm. b) a odseku 8.
 13. Konferencia zmluvných strán posúdi, či obchod s určitými zlúčeninami ortuti ohrozuje ciele tohto dohovoru, a zváži, či by sa konkrétne zlúčeniny ortuti mali zaradiť do dodatočnej prílohy prijatej v súlade s článkom 27, aby sa na ne vzťahovali odseky 6 a 8.

Článok 4

Produkty s prídavkom ortuti

1. Žiadna zmluvná strana nepovolí prostredníctvom vhodných opatrení výrobu, dovoz alebo vývoz produktov s prídavkom ortuti uvedených v časti I prílohy A po stanovenom dátume ukončenia týchto produktov okrem výnimiek uvedených v prílohe A, alebo ak má zmluvná strana registrovanú výnimku podľa článku 6.
2. Zmluvná strana môže ako alternatívu k odseku 1 v čase ratifikácie alebo po tom, ako zmena prílohy A pre túto zmluvnú stranu nadobudne platnosť, uviesť, že bude vykonávať iné opatrenia alebo stratégie na riešenie produktov uvedených v časti I prílohy A. Zmluvná strana si môže zvoliť túto možnosť len vtedy, ak môže dokázať, že v čase, keď oznámi sekretariátu svoje rozhodnutie využiť túto alternatívu, už znížila výrobu, dovoz a vývoz veľkej väčšiny produktov uvedených v časti I prílohy A na úroveň de minimis a že vykonala opatrenia alebo stratégie na zníženie používania ortuti v ďalších produktoch, ktoré nie sú uvedené v časti I prílohy A. Navyše každá zmluvná strana, ktorá si vyberie túto alternatívu:
 - a) pri prvej príležitosti podá správu konferencii zmluvných strán s opisom realizovaných opatrení alebo stratégií vrátane vyčíslenia dosiahnutého zníženia;
 - b) zavedie opatrenia alebo stratégie na zníženie používania ortuti v akýchkoľvek výrobkoch uvedených v časti I prílohy A, pri ktorých ešte nebola dosiahnutá hodnota de minimis;
 - c) zváži ďalšie opatrenia na dosiahnutie ďalšieho zníženia a